

Obeležavanje Svetskog dana mladog vina poteklo je iz francuske pokrajine Božole, gde se u lokalnim okvirima svake godine slavilo ispijanjem mlado vino - Božole Nuvo.

Postupak za njegovu proizvodnju, metodom karbonske maceracije od sorte Game, Francuzi su patentirali još 1937. godine. Tek od 1985. godine ustanovljen je običaj, koji je vrlo brzo postao deo opšte vinske kulture širom sveta, da se treći četvrtak u novembru imenuje Danom mladog vina. Poslednjih petnaestak godina u Italiji se, za razliku od Francuske proizvodi Novela, mlado vino nastalo od svih sorti crnog grožđa.

Ova lepa tradicija ustalila se i kod nas pre osam godina. Prvi koji je ovaj Dan uveo u našu zemlju bio je Sava Jojić, vlasnik poznate vinarije „Mačkov podrum“ iz Iriga, organizujući u centru Novog Sada Dan mladog Portugizera (jer se mlado vino, nazvano još i Svatovac, proizvodi od sorte grožđa Portugizer).

Od prvog izdanja ovog praznika vina do danas, mnogo se toga promenilo. Osim besplatne podele mladog Portugizera sugrađanima bez ograničenja, program koji prati nazdravljanje i ispijanje vina među poznanicima i oni koji će to, upravo na ovom mestu, na taj dan, postati, rastao je i prerastao u bogat i zanimljiv gradski happening. Svake godine proglašava se najlepša vinska pesma pristigla na konkurs raspisan od strane Srpske čitaonice u Irigu, najstarije čitaonice u Srba (osnovane 14. januara 1842. godine), dramski umetnici govore stihove vezane za ljubav i vino svima znanih pesnika, tu je i pudar sa svojim pričama, kulturno-umetnička društva sa svojim narodnim igrama i tako dalje.

Poslednjih godina, u okviru ovog Dana, proglašavaju se i vitezovi mladog Portugizera. Aljoša Vučković (2012), ambasador Švajcarske u Srbiji, Žan Danijel Ruh (2013), Slobodan Trkulja (2014), nosili su ovu laskavu titulu u prethodnim godinama, a ove godine ponosno ju je poneo Vanja Bulić.

Ovogodišnje izdanje, nikada posećenijeg Dana mladog Portugizera, palo je na dan 19. novembra, u hrišćanskom kalendaru, na Dan svete Elizabete. U katoličkoj tradiciji tog dana sve Elizabete proslavljaju svoj imendan, a ja sam ga, pošto to ime nosim, proslavila upravo ispred župne crkve Ime Marijino, na početku Zmaj Jovine ulice. I imala veliko i odabrano društvo.

Uvek me je privlačio ovaj ulično-vinski događaj koji toliko živosti i veselja donese na ulice ovog mirnog grada. Raduje me i što svake godine sve više ljudi dolazi da ga podrži i uživa u programu pažljivo pripremljenom da zadovolji sve standarde dobrog ukusa. Naravno, s pažnjom sam ispratila svaki ovaj događaj, znala da odlažem druge obaveze, menjam raspored kako bi u njemu učestvovala. I po zimi, i po vetru, i po onako divnom vremenu, kakvo je bilo tog dana.

I tek sam sama sebi ove godine postavila pitanje: Zašto?

Gospodina Savu Jojića, vinskog barda, ljubitelja prirode, vina i poezije, ukratko svega lepog, o

kojem mogu da kažem samo najlepše, poštujem i kao čoveka i kao vinara, sigurno obašnjava moj odnos prema ovom prazniku, ali tu ima još nečeg.

Ovaj događaj jeste svake godine odlično organizovan, sa lepim povodom i uvek interesantnim programom, ali ni to mi nije bilo ono presudno.

A onda sam shvatila da Dan mladog vina u svetu, a kod nas Dan mladog Portugizera – Svatovca, uvek pada nekako u vreme mog rođendana i da sam ja zapravo, doduše dosta godina ranije, rođena u praskozorje trećeg četvrtka novembra i da sam neraskidivo vezana za vino (pogotovo mlado) i ovaj dan. Vraćaju mi se i flešovi iz detinjstva. Mom tati, notornom antialkoholičaru lekari su, radi boljeg zdravlja, savetovali bar jednu čašu ove dragocene tečnosti posle ručka, a mi, ostali članovi porodice, pravili smo mu u tome društvo. Pilo se uglavnom vino našeg prijatelja Frančeka, Slovenca koji je na Fruškoj imao vinograde i proizvodio vino za sebe i svoje prijatelje, kada je to malo ko radio. Sećam se da smo svake godine, uz druženja koja su se pričavala, i bebili. Fraček je proizvodio u svom malenom podrumu samo bela, lagana vina koja su tada ispunjavala moja očekivanja i koja su se urezala u moja sećanja.

Zato, Dan mladog Portugizera smatram i svojim praznikom. I svi vitezovi su izabrani samo na godinu dana, a ja „vitezina mladog vina“, ću to ostati zavek.

Zato se ovim putem i na ovom mestu zahvaljujem vizionaru, gospodinu Savi Jojiću, koji je i ne znajući, ovim praznikom upotpunio moj dan i učinio da se i ja i hiljadu drugih ljudi, Novosađana ili svih onih koji iz drugih delova naše Srbije dolaze da podele ovu radost, osećamo jako, jako lepo.

Elizabeta Berček